

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка

Навчально-науковий інститут культури і мистецтв

Кафедра образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор НН Інституту культури і мистецтв
проф. О. А. Устименко-Косоріч

« 30 » вересня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
перший (бакалаврський) рівень

ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ

галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 034 Культурологія
освітня програма Культурологія
мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією НН Інституту культури і
мистецтв

« 30 » вересня 2022 р.

Голова Руденко О. Ф.

Розробник: Л. М. Горболіс, д. філол. н., професор кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

Програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

Протокол № 12 від «21» червня 2022 року.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології д., мист., проф. О. К. Зав'ялова

Схвалено науково-методичною комісією інституту

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії інституту О.Ф. Руденко

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7,5	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
4-й		4-й	
Семестр			
7-й		7-й	
Лекції			
40 год.		10 год.	
Практичні, семінарські			
48 год.		10 год	
Лабораторні			
-		-	
Самостійна робота			
135 год.		203 год	
Консультації:			
2 год.		2 год.	
Загальна кількість годин – 225		Вид контролю: іспит	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Курс «Історія світової культури», розроблений для спеціальності 034 Культурологія, є складовою підготовки студентів ОР Бакалавр НН інституту культури і мистецтв.

Мета навчальної дисципліни – формування системних знань про культуру як форму людської діяльності, про історичні закономірності розвитку культурно-історичних епох, їх основні ознаки та характеристики.

Завдання курсу: сформувати цілісне уявлення про шляхи розвитку людської цивілізації, основні її етапи та культурно-історичні епохи, пізнання загальних закономірностей культурної еволюції, самобутнього характеру української культури, її тісних взаємозв'язків із європейською та світовою культурою; з'ясувати особливості, спільні/відмінні риси культурно-історичних епох, спрогнозувати тенденції подальшого культурного розвитку; сформувати поглиблене розуміння головних понять і категорій світової культури, вміння фахово аналізувати проблеми/факти історії культури; сформувати підґрунтя для вивчення і пізнання сучасних культурних форм та процесів.

Навчальна дисципліна спрямована на розвиток *інтегральної компетенції*: здатність надати адекватну оцінку сучасного стану культурно-мистецького життя, соціальних і економічних реалій досліджуваного явища чи процесу, приймати обґрунтовані рішення щодо творчих проблем сьогодення, враховуючи пріоритетні тенденції руху в галузі культури та запити населення.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких *загальних компетентностей* як: **ЗК 2.** Знання і розуміння предметної галузі та розуміння професії; **ЗК 3.** Здатність знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; **ЗК 6.** Здатність бути критичним і самокритичним; **ЗК 9.** Здатність до розроблення та управління проектами; **ЗК 12.** Здатність працювати в міжнародному контексті.

Курс «Історія світової культури» формує такі *фахові компетентності* як: **ФК 1.** Здатність реалізації культурних проектів на основі виявлення законів та принципів художньої творчості. Здатність здійснювати під контролем професійні функції в галузі зв'язків із громадськістю в державних, громадських, комерційних структурах, засобах масової інформації, в соціальній сфері, сфері політики, економіки, науки, культури, спорту; **ФК 3.** Здатність сформувати систему знань щодо змісту й особливостей основних культурологічних і мистецтвознавчих концепцій та пріоритетних напрямів культурних досліджень для їх реалізації під час наукової роботи та написання статей. Здатність під контролем планувати та реалізовувати комунікаційні кампанії та заходи; **ФК 4.** Здатність під контролем використовувати методики та техніки опитування громадської думки, володіти основами професійного спілкування, правилами мовленнєвого етикету і ведення діалогу, володіє методами впливу; **ФК 6.** Має базові навички медіа планування; **ФК 10.** Навички організаторської роботи, розробки культурних

проектів, підготовки виставок, арт-програм, піар-кампаній, створення сценарію програм соціокультурних заходів тощо; **ФК 13.** Здатність на основі наукових знань стану і перспектив розвитку сучасної світової культури формувати та висловлювати свою точку зору на глобальні культурні проблеми та їх прояви в Україні

2. Передумови для вивчення дисципліни

Для успішного освоєння студентом навчального курсу «Історія світової культури» передбачається інтеграція знань, умінь і навичок з таких дисциплін освітньо-професійної програми «Культурологія» першого (бакалаврського) рівня: «Історія та культура України», «Культурологія», «Загальна історія мистецтв», «Історико-культурні ресурси України та світу» відповідно до освітньо-професійної програми 034 Культурологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

3. Результати навчання за дисципліною

Зміст курсу забезпечує: вивчення, узагальнення та реалізацію в практичній діяльності вітчизняного і зарубіжного досвіду; осмислення історико-культурологічної еволюції художньо-мистецького життя всесвітньої спільноти у тісному природному взаємозв'язку з глобальними соціально-економічними явищами цивілізації провідних культурологічних концепцій та систем.

<p>Знання: своєрідності культурних епох, рівень їхнього розвитку матеріальних і духовних цінностей.</p> <p>Уміння: аналізувати історико-культурологічну еволюцію художньо-мистецького життя всесвітньої спільноти у тісному природному взаємозв'язку з глобальними соціально-економічними явищами цивілізації</p>	<p>ПРН 1</p>	<p>Знати основні принципи наукової, дослідницької та прикладної діяльності, які базуються на глибокому вивченні взаємозв'язків культурології, психології, історії культури, public relations спираючись на економічні та технологічні можливості.</p>
<p>Знання: специфіки явищ культурного життя, природи різних жанрів художньої творчості і видів мистецтв, орієнтуватися у багатому світі духовної культури різних епох і країн.</p> <p>Уміння: систематизувати, узагальнювати, виділяти головне, презентувати результати культурологічних досліджень, визначати їхню практичну зорієнтованість.</p>	<p>ПРН 3</p>	<p>Знати принципи впровадження результатів роботи над інформаційно-дослідницьким матеріалом комплексного проектного дослідження достатніми засобами.</p>
<p>Знання: володіти навичками роботи з сучасними інформаційнокомунікаційними технологіями та електронними ресурсами.</p> <p>Уміння: здатність застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення у</p>	<p>ПРН 4</p>	<p>Знати принципи діяльності сучасних інформаційних технологій для аналізу та вирішення проектно-дослідницьких завдань в професійній практиці.</p>

проектно-дослідницькій професійній діяльності.		
Знання: основних етапів розвитку світової культури, їхньої специфіки та ролі в світовій цивілізації. Уміння: здійснювати компаративний аналіз різних епох, використовувати набуті знання і досвід у практичній фаховій діяльності;	ПРН 5	Вміти застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних питань в культурній діяльності.
Знання: знати основні процедури збору й опрацювання науково-теоретичної інформації з різних джерел. Уміння: обґрунтовувати власну світоглядну позицію щодо подій і фактів культури різних країн та епох, зв'язку світової та української культури.	ПРН 7	Володіти навичками переосмислення наявних та створення нових професійних практик в галузі культури.
Знання: знати концептуально важливі характеристики світової і української культури, тенденції розвитку сучасної культури, актуальні напрямки інтеграції української культури у світову. Уміння: приймати обґрунтовані рішення, враховуючи особливості розвитку сучасної культури та запити населення.	ПРН 8	Здатність застосовувати комплексний підхід при вирішенні концептуальних завдань у сфері культури.
Знання: знати сучасні методики анкетування/опитування, формування змісту анкет та специфіку їхньої обробки. Уміння: планувати, організувати та поводити анкетування та опитування, встановлювати контакти з опитуваними.	ПРН 13	Здатність підготувати, організувати і провести анкетування і опитування громадської думки, виконати обробку і підготовку даних для аналізу.
Знання: знати основні етапи роботи над науковим дослідженням, правила оформлення наукових статей, подання до друку. Уміння: самостійно здійснювати пошуку, обробки й аналізу наукової теоретичної та фахової емпіричної інформації з різних джерел для узагальнення результатів.	ПРН 15	Кваліфіковано відобразити результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка ECTS Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A 90–100	Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок. Оцінка « відмінно » виставляється за повні, систематичні, логічно викладені знання. Студент повинен розуміти особливості розвитку культурно-історичних епох, їх основні ознаки та характеристики, має володіти

	категоріальним апаратом, навичками логічного доведення, мати власну позицію по суті поставлених питань, дотримуватися академічної доброчесності.
В 82–89	Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками. Студент дотримується академічної доброчесності. Оцінка «добре» передбачає, що, в цілому володіючи матеріалом, студент допускає незначні неточності та окремі помилки, виклад недостатньо систематизований, розуміння суті понять та категорій не завжди чітке.
С 74–81	Контрольні заходи виконані в основному правильно, з певною кількістю суттєвих помилок. Студент дотримується академічної доброчесності. Оцінка «добре» передбачає, що, в цілому володіючи матеріалом, студент допускає незначні неточності та окремі помилки, виклад недостатньо систематизований, розуміння суті понять та категорій не завжди чітке.
Д 64–73	Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків. Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який має суттєві недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує додаткових питань і не може самостійно побудувати логіку відповіді. Студент засвоїв вузлові питання, розуміння суті основних проблем курсу. Студент дотримується академічної доброчесності.
Е 60–63	Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям. Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який має суттєві недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує додаткових питань і не може самостійно побудувати логічну відповідь. Разом з тим оцінка «задовільно» передбачає засвоєння ключових питань, розуміння суті основних проблем курсу. Студент дотримується академічної доброчесності.
FX 35–59	Студенту надається можливість скласти контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки. Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не розуміє суті поставлених питань, не має знань основних проблем та понять курсу, не орієнтується в змісті основних епох розвитку світової культури. Не дотримується академічної доброчесності.
0–34	Студент має повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни.

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог: відвідування лекцій, практичних занять, своєчасне виконання письмових завдань, активна участь на практичних заняттях, обов'язкове дотримання академічної доброчесності.

Академічна доброчесність. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти виконана робота не зараховується. Здобувачеві пропонується повторно виконати інше завдання такого ж типу.

Розподіл балів

Поточний контроль																								Підс конт р	Сума
РОЗДІЛ 1													РОЗДІЛ 2						РОЗДІЛ 3						
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	Т 19	Т 20	Т 21	Т 22	Т 23	Т 24	25	100
Поточний контроль																									

2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	3	2			
Контроль самостійної роботи																											
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 2.4 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, усні, письмові доповіді та інші види індивідуальних та групових завдань, іспит.

6. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Світова культура від архаїчних часів до XVII ст.

Тема 1 . Культура як предмет культурології.

Тема 2. Первісна культура.

Тема 3. Культура Стародавнього Сходу.

Тема 4. Культура Давнього Єгипту.

Тема 5. Культура Давньої Месопотамії.

Тема 6. Антична культура (Давня Греція та Рим).

Тема 7. Візантія в історії світової культури.

Тема 8. Культура епохи Середньовіччя та Відродження.

Тема 9. Культура Київської Русі.

Тема 10. Реформація і становлення культури Нового часу.

РОЗДІЛ 2. Культурний розвиток Європи від Ренесансу до XX століття

Тема 11. Культура епохи Просвітництва.

Тема 12. Європейська культура XIX століття.

Тема 13. Епоха художніх революцій на зламі століть.

РОЗДІЛ 3. Культурний розвиток Європи ХХ – початку ХХІ століття

Тема 14. Художні пошуки та стильове різноманіття європейської культури та літератури ХХ століття.

Тема 15. Світова культура початку ХХІ століття: специфіка, напрямки розвитку.

Тема 16. Культура України у світовому контексті (90-рр. ХХ ст. – початок ХХІ ст.).

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Світова культура від архаїчних часів до ХVІІ ст.

Культура як предмет культурології. Цілі та завдання курсу «Історія світової культури». Природне і культурне: зміст, специфіка, співвідношення. Людина як продукт біологічної та культурної еволюції. Структура культури. Принципи класифікації культурної еволюції та її основні етапи. Функції культури. Історія виникнення культури. Значення культури.

Первісна культура. Види первісного мистецтва. Ранні форми культури. Культура палеоліту. Неолітична революція й культура раннього землеробства. Свідомість первісного суспільства. Мистецтво первісної доби. Причина виникнення мистецтва. Форми релігійно-міфологічного мислення. Види і форми первісного мистецтва. Культура протослов'янських племен (давні слов'яни).

Культура Стародавнього Сходу (Єгипет, Месопотамія, Китай, Індія). Культури давніх цивілізацій. Загальні тенденції. Культура Давнього Єгипту. «Книга мертвих». Культура Давньої Месопотамії. Будівництво й архітектура. Писемність і література. Зороастризм. Культура Давньої Індії. Веди. Брахманізм та буддизм. Культура Давнього Китаю. Конфуціанство та Даосизм.

Антична культура (Давня Греція та Рим). Крито-мікенський, Егейський, Мінойський періоди – III-II тис. до н. е. Гомерівський період – XI-VIII ст. до н. е. Архаїчна епоха – VII-VI ст. до н. е. IV. Класичний період – V- V ст. до н. е. Рання класика – I половина V в. Пізня класика – IV в. до н.е. Епоха еллінізму – III-I ст. до н. е. Давньоримська культура – VIII ст. до н.е.-V ст. н.е.

Візантія в історії світової культури. Особливості культури Візантії. Філософська думка. Література. Освіта. Музика. Образотворче мистецтво й архітектура. Світове значення візантійської культурної спадщини.

Культура епохи Середньовіччя та Відродження. Загальна характеристика Середньовічної епохи. Періодизація. Середньовічна культура Західної Європи. Середньовічна скульптура, архітектура, література, музика, живопис різних країн.

Культура Київської Русі. Мистецькі скарби середньовіччя України. Дохристиянські вірування східних слов'ян. Поширення християнства на території Східної Європи і причини його розповсюдження. Прийняття християнства за Володимира Святославовича.

Реформація і становлення культури Нового часу. Соціально-економічні й політичні витоки Реформації. Ідейний зміст. Реформація та німецький гуманізм. Біблія як ідейне джерело. Епос на біблійну тематику (Д. Мільтон «Втрачений рай», Ф. Г. Клопшток «Мессіада»). Ідеї нової епохи у живописі та графіці, у творах німецьких художників А. Дюрера і Л. Кранаха Старшого. Реформація і музика.

РОЗДІЛ 2. Культурний розвиток Європи від Ренесансу до XX століття

Культура епохи Просвітництва. Витоки та основні засади Просвітництва. Ідеї Руссо – знамення часу. Велика французька революція. Тенденції розвитку мистецтва. Ідеї Просвітництва в літературі. Просвітницький реалізм, класицизм, сентименталізм та бароко як провідні стилі літератури Просвітництва. Бароко як провідний творчий метод культури XVII ст. Рококо: між бароко та класицизмом. Європейський класицизм. Культура епохи Просвітництва – XVIII ст. Сентименталізм.

Європейська культура XIX століття. Культура Європи в першій половині XIX століття: Загальна характеристика. Німецька філософія першої половини XIX століття як загальноєвропейське надбання. Культура Європи у другій половині XIX століття. Розвиток художньої культури Європи XIX століття: романтизм, реалізм, натуралізм. Культура скандинавських країн. Інтеграційні процеси в європейській культурі другої половини XIX століття. Романтизм. Реалізм. Натуралізм.

Епоха художніх революцій на зламі століть. Декаданс. Революція в мистецтві на межі XIX – XX ст.: відмова від наслідування життя, нове розуміння людини, взаємодія видів мистецтва, самоцінність твору, зв'язок із філософією, поетика синтезу. Модернізм: його сутність, течії, загальні ознаки та філософські засади. Подібність і відмінність між світовим та українським модернізмом.

РОЗДІЛ 3. Культурний розвиток Європи XX – початку XXI століття

Художні пошуки та стильове різноманіття європейської культури та літератури XX століття. Особливості світової культури після Другої світової війни. Постмодернізм.

Світова культура початку XXI століття: специфіка, напрямки розвитку. Живопис. Кіно. Музика. Хореографія. Література. Питання синтезу мистецтв.

Культура України у світовому контексті (90-рр. XX ст. – початок XXI ст.). Український постмодернізм. Національна самобутність українського мистецтва.

6. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	кон с	ін д	с.р.		л	п	к	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Світова культура від архаїчних часів до XVII ст.												
Тема 1. Культура як предмет культурології	10	2	2			8	10	2				8
Тема 2. Первісна культура	10	2	2			8	15		2			13
Тема 3. Культура Стародавнього Сходу	14	2	2			8	15	2				13
Тема 4. Культура Стародавнього Єгипту	16	4	4			8	15	2				13
Тема 5. Культура Стародавньої Месопотамії	12	2	2			8	13					13
Тема 6. Антична культура	15	2	2			9	15		2			13
Тема 7. Культура Візантії	14	2	4			8	13					13
Тема 8. Культура Київської Русі	12	2	2			8	13					13
Тема 9. Культура епохи Середньовіччя та Відродження	17	4	4	1		8	16		3			13
Тема 10. Реформація і становлення культури Нового часу	12	2	2			8	13					13
Розділ 2. Культурний розвиток Європи від Ренесансу до XX століття												
Тема 11. Культура епохи Просвітництва	16	2	4			10	15	2				13
Тема 12. Європейська культура XIX ст.	18	4	4			10	15		2			13

Тема 13. Епоха художніх революцій на зламі XIX-XX століть	15	2	4			9	15					13
Розділ 3. Культурний розвиток Європи XX – початку XXI століття												
Тема 14. Художні пошуки та стильове різноманіття європейської культури та літератури XX століття	17	4	4			9	15	2				13
Тема 15. Світова культура початку XXI століття: специфіка, напрямки розвитку.	14	2	4			8	15		2			13
Тема 16. Культура України у світовому контексті (90-рр. XX ст. – початок XXI ст.)	13	2	2	1		8	15			2		13
Усього годин	225	40	48	2		135		10	10	2		203

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Культура як предмет культурології	2	-
2	Мистецтво первісної доби	2	2
3	Культура Стародавнього Сходу: загальний огляд	2	-
4	Культура Стародавнього Єгипту	4	-
5	Антична культура	-	2
6	Культура Стародавньої Месопотамії	2	-
7	Культура Стародавньої Греції	2	-
8	Особливості культури Візантії	4	-
9	Культура Київської Русі	2	-
10	Культура епохи Середньовіччя та	4	2

	Відродження		
11	Культура Нового часу	2	-
12	Тенденції розвитку мистецтва в епоху Просвітництва	4	-
13	Культура Європи у XIX ст. (загальний огляд)	4	-
14	Європейська культура XIX століття	-	2
15	Революція мистецтва на межі XIX – XX ст.	4	-
16	Стильове різноманіття європейської культури XX ст.	4	-
17	Світова культура початку XXI ст.	4	2
18	Український культурний досвід кінця XIX – початку XXI ст.	2	-
	Усього	48	10

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Культура як предмет культурології	8	8
2	Культура давніх слов'ян	8	13
3	Культура Давньої Індії	8	13
4	Культура Давнього Китаю	8	13
5	Основні досягнення культури Стародавньої Месопотамії	8	13
6	Культура Стародавнього Риму	9	13
7	Світове значення візантійської культурної спадщини	8	13
8	Мистецькі скарби середньовіччя України	8	13
9	Культура епохи Середньовіччя та Відродження	8	13
10	Реформація і музика	8	13
11	Провідні стилі літератури Просвітництва	10	13
12	Інтеграційні процеси в європейській культурі другої половини XIX ст.	10	13
13	Світовий та український модернізм	9	13
14	Особливості світової культури після Другої світової війни	9	13
15	Культурні процеси у світі початку XXI ст.	8	13
16	Українська культура початку XXI ст.: концепції, постаті, перспективи	8	13
	Усього	135	203

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Гаврюшенко О.А., Шейко В.М., Кравченко О.В. Історія світової культури: навч. посібник / наук. ред. В. М. Шейко. Київ: Кондор, 2006. 404 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR/ISTORIA_Svit_kul_20_06.pdf
2. Історія світової культури. Культурні регіони: навч. посібник / керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Либідь, 2000. 520 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk636377.pdf>
3. Історія світової та української культури: підручник для вищ. закл. освіти / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. Київ: Літера ЛТД, 2006. 480 с. URL: <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/grchenko-v.-chornyj-i.-kushneruk-v.-rezhko-v.-2006-istoriya-svitovoyi-ta-ukrayinskoyi-kultury.pdf>
4. Перегуда Є.В., Бурда І.О. Історія світової культури: тексти лекцій. Київ: КНУБА, 2017. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=981>
5. Перегуда Є.В., Бурда І.О., Коцюбанська О.О. Історія світової культури: навчальний посібник. Київ: КНУБА, 2015. 144 с. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=981>.
6. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. 2-е вид. Пер. Грицайчук К., Ефремов Ю., Ларікова О. Київ: Vivat, 2019. 576 с.

Додаткові:

1. Буало Н. Мистецтво поетичне: URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=2385>
2. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму: URL: <http://litopys.org.ua/weber/wbr.htm>.
3. Дейвіс Н. Європа. Історія. Київ : Основи, 2018. 1464 с.
4. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: авч. посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. / За ред. А. В. Яртися, В. П. Мельника Львів : Світ, 2005. 347 с.
5. Дьоміна, Л. М., Повзло О.М. Історія і теорія світової і вітчизняної культури: навч. посіб. Київ: 1996 . 168 с
6. Основи художньої культури. Ч.1.: Теорія та історія світової художньої культури: навч. посібник для вищ. навч. закладів / За ред. В. Лозового, Л. Анучиної. Х., 1997.
7. Павленко Ю.В. Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства: Навч. посібник. Вид. 2-ге, стереотип. С. 17-228. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Pavlenko_Yurii/Istoriia_svitovoi_tsyvilizatsii_Sotsio_kultur_nyi_rozvytok_liudstva/ (дата звернення: 01.08.2019).
8. Україна: Антологія пам'яток державотворення. X – XX ст. : У 10 т. Київ : Основи, 2008-2009.
9. Художня культура світу: Арабо-мусульманський культурний регіон. Африканський культурний регіон. Індійський культурний регіон.

Далекосхідний культурний регіон. Латиноамериканський культурний регіон. Північноамериканський культурний регіон : навч. пос. / За ред. Н. Миропольської, Е. Белкіної, Л. Масол та ін. К., 2003.

10. Художня культура світу: Європейський культурний регіон: навч. посібник / За ред. Н. Миропольської, Е. Белкіної, Л. Масол, О. Оніщенко. К., 2001.

Інформаційні ресурси

1. Підручники, онлайн Бібліотека підручників та навчальних посібників. URL: <https://textbooks.net.ua/>

5. Культурологічна думка в Україні; культурологія. URL: <http://www.shram.kiev.ua/lib/>

6. Культура України. Електронна бібліотека. URL: <https://elib.nlu.org.ua/>

7. Національний рейтинг «Сім Чудес України». URL: <http://7chudes.in.ua/>